

DET KONGELIGE
UTENRIKSDEPARTEMENT

Olje- og energidepartementet
Postboks 8148 Dep
0033 OSLO

OLJE- OG ENERGIDEP. DEPARTEMENTET	
04 / 1 719 - 88	
DATO - 4 FEB. 2005	
AN 586	EKSP.

Deres ref
04/01719-2

Vår ref
2004/08686 AII

Dato
02. februar 2005

Høring av lovutkast om pliktige elsertifikater

Det vises til brev av 26.11.2004 fra Olje- og energidepartementet om ovennevnte sak samt brev av 10.01.2005 der Utenriksdepartementet anmodes om å vurdere lovutkastet og det foreslåtte felles markedet med Sverige i forhold til Norges forpliktelser i WTO.

Utenriksdepartementet har følgende kommentarer i saken:

Lovforslaget går ut på å etablere et pliktig elsertifikatmarked, der eiere av nye produksjonsanlegg for elektrisitet som er basert på fornybare naturressurser mottar elsertifikater etter hvor mye de produserer, samtidig som elektrisitetsleverandørene blir pålagt å ha et antall elsertifikater basert på sine kraftleveranser. Ordningen innebærer således at elektrisitetsleverandørene må kjøpe elsertifikater fra produsentene.

I forhold til WTO er tre forhold vurdert:

1. Ordningen innebærer en ekstra inntekt for produsenter som investerer i nye produksjonsanlegg for elektrisitet som er basert på fornybare naturressurser. Kan elsertifikatene derfor være i strid med WTO-regelverket om subsidier?
2. Ordningen innebærer en ny restriksjon for kraftleverandørene. Er denne restriksjonen av en slik art at Norge må ta forbehold i WTO-avtalen om handel med tjenester (for handel med elektrisitet)?
3. Markedet for elsertifikater har flere fellestrekk med et marked med kjøp og salg av finansielle instrumenter. Foreligger det forhold som tilsier at Norge må ta forbehold for slik handel i WTO-avtalen om handel med tjenester (for finansielle tjenester)?

1. Er elsertifikatene i strid med WTO-regelverkets forbud mot eksportsubsidier?

Dersom det foreligger "income or price support, which operates directly or indirectly to increase exports (...) or to reduce imports" (GATT artikkel XVI) og " a benefit is thereby conferred" (WTOs subsidieavtale artikkel 1.1.b) skal ordningen notiseres.

Elsertifikatene skal stimulere til nye miljøvennlige investeringer innenfor elektrisitetsproduksjon. Sertifikatene gir en ekstraintekt til eierne av nye produksjonsanlegg som utnytter fornybare naturressurser i produksjonen. Det foreligger derfor inntekts støtte ("income support").

Dersom den som besitter elsertifikater selger kraften i et marked som ikke anvender elsertifikater (eks. Danmark og Finland), vil vedkommende kunne beholde sertifikatene og selge dem til andre som har behov for å selge kraft til markeder som anvender elsertifikater (eks. finsk produsent som skal selge i Norge). Dersom den som besitter elsertifikater derimot selger kraften i et marked som anvender elsertifikater vil det utløse omsetning av sertifikater etter hvor mye kraft som selges der. Kraftprodusenter som besitter elsertifikater kan således oppnå noe høyere inntekter ved å selge kraft til markeder der det ikke er sertifikatplikt. Elsertifikatene har derfor element av eksportstøtte.

Det er videre et vilkår at støtteordningen gir en fordel ("and a benefit is thereby conferred"). Det kan reises tvil om ordningen i praksis vil gi noen fordel til norske produsenter i forhold til eksport/import av elektrisk kraft, ettersom kraften stort sett omsettes til markedspris på den nordiske kraftbørsen. Prismekanismene på kraftbørsen antas å virke utjevne i forhold til de prisforskjeller elsertifikatene i teorien skulle innebære mellom de norske land. Elsertifikatene omsettes også adskilt fra elektrisiteten, slik at aktørene vanskelig kan bruke sertifikatene aktivt i forhold til kraftkontraktene. Dersom støtteordningene innebærer fordeler, skal ordningen notiseres i WTO (se WTOs subsidieavtale artikkel 25.2). Etter en henhetsvurdering anbefales at elsertifikatorordningen notiseres i WTO.

WTO-medlemmer kan treffe utjevningstiltak, dersom effekten av elsertifikatplikten oppfyller de forutsetninger som fremgår i WTOs subsidieavtale kapittel III. Effekten av elsertifikatplikten er usikker og det er foreløpig ikke mulig å ta stilling til dette spørsmålet.

2. Er det behov for forbehold i avtalen om handel med tjenester i WTO for omsetning av elektrisitet?

Norge har ikke forpliktelser for omsetning av elektrisitet i WTO-avtalen om handel med tjenester, men har tilbudt slike forpliktelser i den pågående forhandlingsrunden. Spørsmål har således kun betydning i forhold til Norges tilbud i de pågående forhandlingene.

Utenriksdepartementet kan ikke se at elsertifikatorordningen innebærer restriksjoner i henhold til GATS artikkel XVI (markedsadgang) eller XVII (nasjonal behandling) så lenge Norges tilbud forutsetter at selskap som omsetter elektrisitet i Norge også er etablert i Norge.

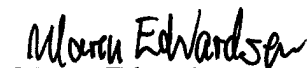
3. Er det behov for forbehold i avtalen om handel med tjenester i WTO for omsetning av finansielle instrumenter

Utkastet setter ikke formelle restriksjoner for omsetning av elsertifikater. De sikkerhetsmekanismer som det legges opp til, ved at enkelte bestemmelser i verdipapirhandelloven får anvendelse, antas å ligge innenfor de mekanismer som Norge har anledning til å bruke i henhold til WTOs avtale om handel med tjenester (GATS), "Annex on financial services nr. 2" ("prudential carve out").

Med hilsen

Ståle T. Risa
Avdelingsdirektør

Maren Edvardsen
Førstekonsulent